Komission tiedonanto - Kohti kunnianhimoista teollista hiilenhallintaa EU:ssa
E 9/2024 vp

2.4.2024

Eleonoora Eilittä

Ministry of Economic Affairs
and Employment of Finland

Teollisen hiilidioksidin hallinnan strategia

- Tiedonanto COM(2024) 62 final julkaistiin 6.2.2024 pakettina EU:n 2040-tiedonannon kanssa
- Tiedonannoilla yhteinen vaikutusarvio IA SWD/2024/63 final
- Strategia kattaa hiilidioksidin varastoinnin (CCS), tekniset nielut eli BioCCS ja DACCS (CDR) ja hiilidioksidin hyödyntämisen (CCU)
- Tiedonanto heijastaa komission näkemystä tarvittavista toimista ja tavoitteista
- Tiedonannolla ei ole oikeudellisia vaikutuksia eikä suoria taloudellisia vaikutuksia

Vuoden 2030 jälkeen CCUS-teknologiat merkittävässä roolissa ICM tiedonannossa

Figure 1: Volume of CO_2 captured for storage and utilisation in the EU (above chart) and share of the CO_2 captured by origin (below chart)[13]

- **Vuonna 2030 EU-alueella tavoitteena on otettaa talteen 50 Mt hiilidioksidia, vuonna 2040 280 Mt, josta lähes puolet biogeenista tai suoraan ilmakehästä.**
- **Vuonna 2050 450 Mt, josta yli puolet biogeenista tai suoraan ilmakehästä**
- **Se kuinka suuri tarve lopulta on, riippuu pitkälti teknologian kehityksestä erityisesti päästöjen vähentämisen kannalta vaikeimpien sektorien päästövähennysten saavuttamisessa**

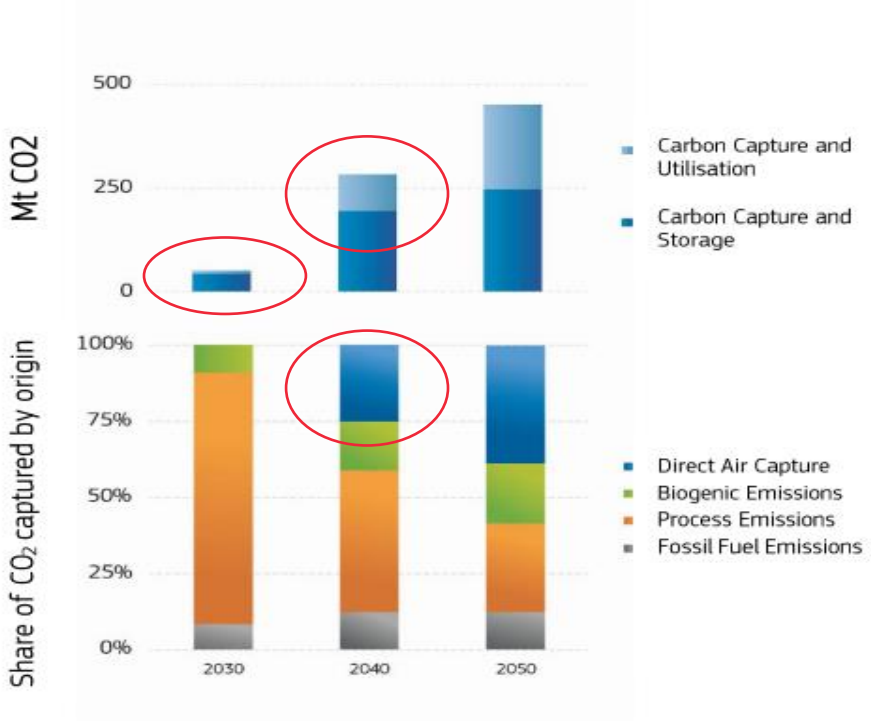

Strategian lähtökohdat

Kokonaisvaltainen lähestymistapa:

- Alkuvaiheessa keskitytään puitteiden luomiseen (varastokapasiteetti, kuljetusinfrastruktuurin kehittäminen ja markkinasäännöt)

- Samalla käynnistetään arviointi EU:n nykyisen ilmasto- ja energialainsäädäntökehyksen täydentämiseksi (esim. kannustin teknisille nieluille)

- Tukeudutaan olemassa oleviin EU-rahoitusvälineisiin (innovaatiorahasto, Horisontti ja Verkkojen Eurooppa -väline) kehityksen vauhdittamiseksi

Nykyiset EU-toimet

- **ETS**
  - Päästökauppa luo päästöoikeuden hinnan kautta kannustimen varastoida fossiilisista lähteistä peräisin olevaa hiilidioksidia, ja toisaalta päästökauppatuloilla voidaan rahoittaa hankkeita innovaatiorahaston kautta.
- **CCS-direktiivillä säännellään varastoinfrastruktuuria ja varastoihin pääsyä**
- **ReFuelEU aviation ja Maritime kannustimet synteettisten polttoaineiden tuotannolle**
- **Valtiontukisääntöjen ryhmäpoikkeusasetus sisältää ehdot valtiontuen myöntämiselle CCS- ja CCU-hankkeille**
- **NZIA-asetuksessa puolestaan tunnistetaan CCS strategiseksi nettonollateknologiaksi ja vauhditetaan hankkeiden kehittämistä mm. luvitusta sujuvoittamalla. Nettonolla-asetus sisältää myös tavoitteen varastointikapasiteetille (50 Mt CO2 per vuosi)**
- **Viimeisimmällä marraskuussa 2023 hyväksytyllä PCI-hankelistalla on 14 hiilidioksidin kuljetukseen liittyvää hanketta**
- **Hiilisertifikaattiasetuksella taas pyritään varmistamaan poistojen kestävyys**
- **Komissio on perustanut vuonna 2021 CCUS-foorumin aihepiiriin liittyvän tiedonvaihdon lisäämiseksi**

Uudet toimet hiilidioksidin hallinnan kehittämiseksi

- **Tiedonannossa ehdotetaan lukuisia toimia arvoketjun luomiseksi. Keinot jakautuvat sääntelyyn, rahoitukseen sekä pehmeään oikeuteen (soft law).**

Tiedonannossa kuvatut kokonaisuudet:

1) **Kuljetusinfrastruktuurin kehittäminen**
2) **Hiilidioksidin talteenotto ja varastointi (CCS)**
3) **Tekniset nielut (CDR)**
4) **Hiilidioksidin hyödyntäminen (CCU)**
5) **Investoinnit ja rahoitus**
6) **Yleisen tietoisuuden lisääminen**
7) **Tutkimus ja innovaatiot**
8) **Kansainvälinen yhteistyö**

Suomen kanta

- **Suomi korostaa hiilidioksidipäästöjen talteenoton, hyödyntämisen, poiston ja varastoinnin edistämisen tärkeyttä ilmastotavoitteiden saavuttamisessa.**
- **Suomi kannattaa kokonaisvaltaista ja asteittaista lähestymistapaa. Huomiota tulee kuitenkin kiinnittää liiallisen sääntelyn välttämiseen.**
- **Suomi korostaa, että kaukana teollisista keskittymistä ja varastointipaikoista sijaitsevien talteenottolaitosten kuljetustarpeet tulee huomioida sekä varmistaa varastointikapasiteetti sekä selkeät puitteet varastoihin pääsylle.**
- **Suomi korostaa kannusteiden ja selkeän markkinan luomisen tärkeyttä niin lyhyellä kuin pitkällä aikavälillä. Lähtökohtana tulee olla teknologianeutraalisuus.**
- **Suomi korostaa erityisesti myös komission tunnistamaa biogeenisen hiilidioksidin talteenoton roolia negatiivisten päästöjen mahdollistajana ja painottaa, että tulevassa sääntelyssä tulee erottaa biogeeninen ja fossiilinen hiilidioksidi.**
- **Valmistelutyössä tulee kiinnittää huomiota yleisen päästökaupan (ETS1) soveltamisalaa koskevaan rajaukseen, jonka mukaan yli 95 % biomassaa käyttävät laitokset rajataan yleisen päästökaupan ulkopuolelle vuodesta 2026.**

Keskeiset ajankohdat: 2040 ilmastotavoite ja post-2030 säädöskehikko

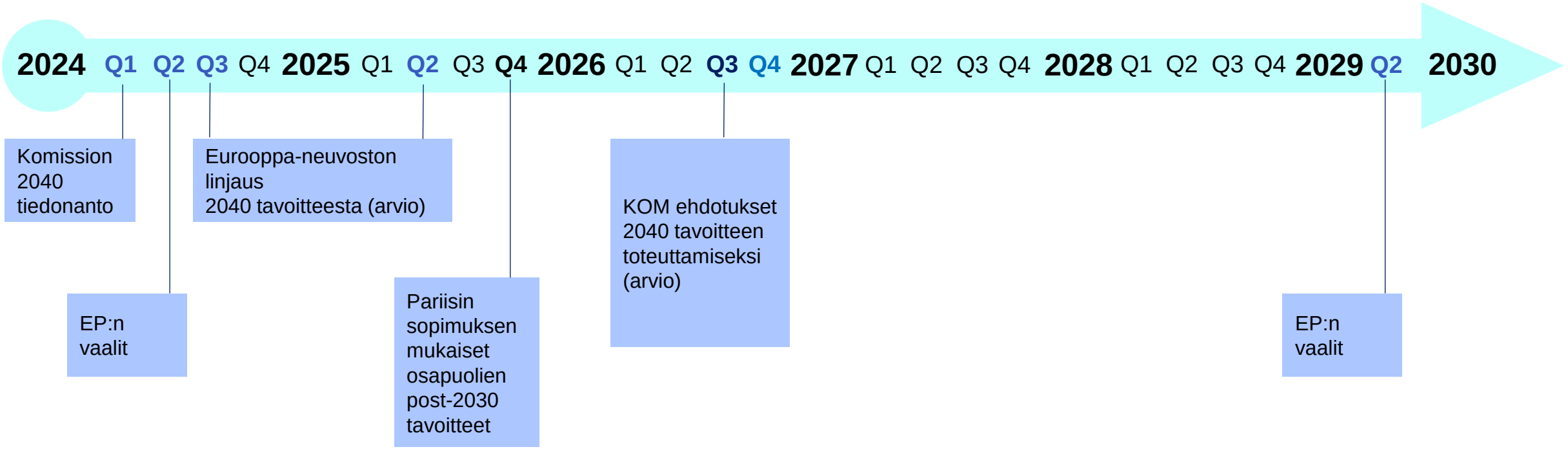

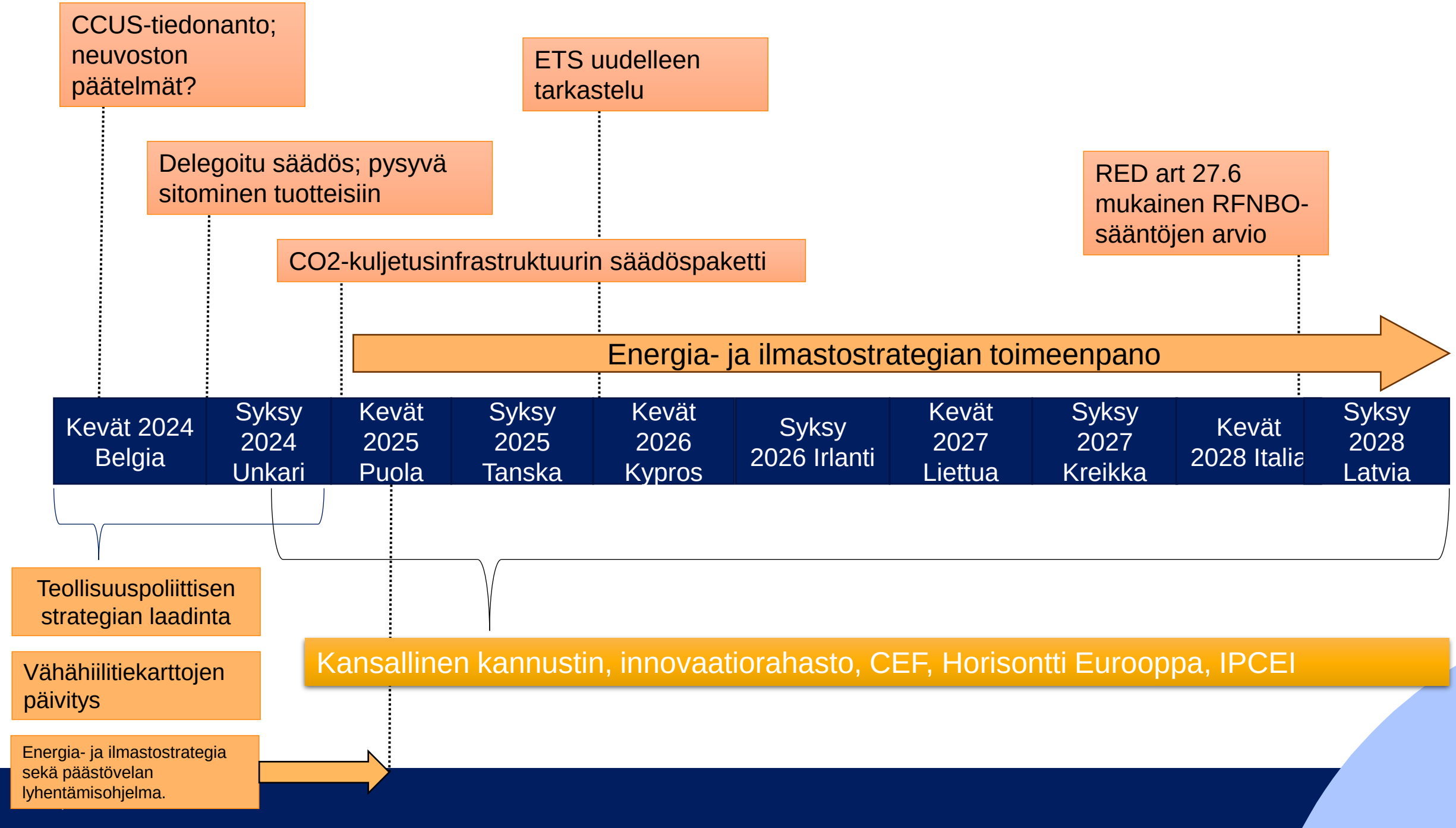
CCUS-tiedonanto; neuvoston päätelmät?
ETS uudelleen tarkastelu
Delegoitu säädös; pysyvä sitominen tuotteisiin
RED art 27.6 mukainen RFNBO-sääntöjen arvio
CO2-kuljetusinfrastruktuurin säädöspaketti
Energia- ja ilmastostrategian toimeenpano
Kevät 2024 Belgia
Syksy 2024 Unkari
Kevät 2025 Puola
Syksy 2025 Tanska
Kevät 2026 Kypros
Syksy 2026 Irlanti
Kevät 2027 Liettua
Syksy 2027 Kreikka
Kevät 2028 Italia
Syksy 2028 Latvia
Teollisuuspoliittisen strategian laadinta
Kansallinen kannustin, innovaatiorahasto, CEF, Horisontti Eurooppa, IPCEI
Vähähiilitiekarttojen päivitys
Energia- ja ilmastostrategia sekä päästövelan lyhentämisohjelma.

Kiitos

Ministry of Economic Affairs
and Employment of Finland